

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТРАНСПОРТНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ:

**Завідувач кафедри теорії та історії
держави і права**

проф. Б.І. Хорошун _____

_____ 2019 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ТА УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	121 Інженерія програмного забезпечення
Освітня програма	Інженерія програмного забезпечення http://vstup.ntu.edu.ua/osvitprog/FTIT/121IPZ.pdf
Тип дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Денна
Семестр	I-й семестр навчального плану
Викладач	к.і.н., доц. Гержод Г.І., к.і.н., доц. Ковальська О.М. e-mail викладача: elenafakel@ukr.net
Доступ до матеріалів	http://kist.ntu.edu.ua/nmk_ipz_bak.php http://kist.ntu.edu.ua/posib_ipz_bak.php
Кафедра	кафедра теорії та історії держави і права Тел. кафедри: +38 (044) 284-68-07 Веб-сайт кафедри: http://www.ntu.edu.ua/pidrozdili/kafedri/kafedra-teorii-ta-istorii-derzhavi-prava/

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни: надання студентам знань про сутність соціально-політичних процесів, що відбувалися в минулому й відбуваються в сучасній Україні, їх об'єктивну зумовленість, взаємозв'язки та взаємозалежності, формування історичного мислення, національної свідомості.

Предметом вивчення дисципліни є складний і багатогранний процес формування багатомільйонного українського народу, його діяльності в соціально-економічній, духовній, політичній і державній сферах від найдавніших часів до сьогодення.

Завдання вивчення дисципліни:

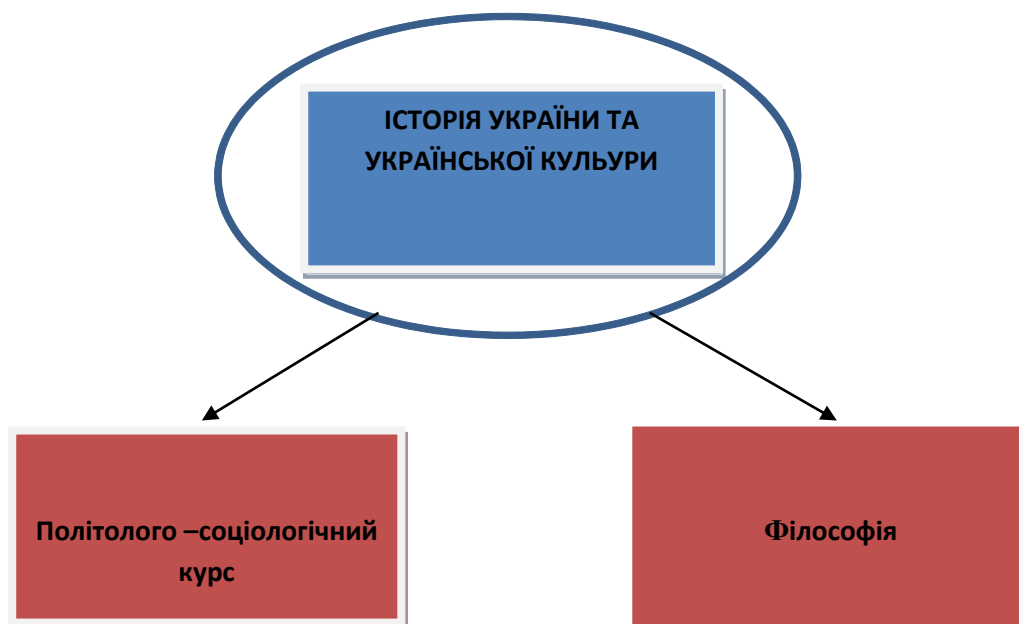
- усвідомлення динаміки закономірностей історичного процесу на українських землях від найдавніших часів до сьогодення;
- здобуття вмінь аналізувати й оцінювати явища соціально-політичного розвитку українського суспільства в контексті світової історії та вироблення навичок застосовувати набуті знання для розуміння сучасних суспільних процесів;
- допомогти студенту зрозуміти сучасність за допомогою аналізу минулого, оволодіти основами методики історичного пізнання зокрема ретроспективного, порівняльного, діалектичного методу, історичної хронології;
- навчити студента методиці самостійної роботи та аналізу найактуальніших проблем сучасної історії та політики;
- знати історію своєї культури, її зв'язок із загальносвітовим історично-культурним простором, уміти правильно оцінити його сучасний стан, бачити і розуміти постійні зміни в його різноманітних сферах, усвідомлювати своє призначення як співтворців національної культури.

Мова викладання: українська.

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В ПРОГРАМІ НАВЧАННЯ

Постреквізити:

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Види робіт за навчальним планом	Години
Аудиторні заняття, у т.ч.:	56
Лекції	32
Лабораторні роботи	-
Практичні заняття	24
Самостійна робота, у т.ч.:	94
Підготовка до аудиторних занять	46
Підготовка до контрольних заходів	16
Виконання курсової роботи	-
Опрацювання питань програми, які не викладаються на лекціях	20
Підготовка до екзамену	12
Всього:	150 (5 кредитів)
Форма підсумкового контролю	Екзамен

ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування
1.	Опорний конспект лекцій
2.	Навчальні посібники
3.	Силабус
4.	Програмне забезпечення: http://history.org.ua/
5.	Комплект контрольних завдань для поточного оцінювання навчальних досягнень
6.	Засоби підсумкового контролю (комплект завдань для підсумкового контролю)

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Історія України та української культури» покликана допомогти студенту отримати:

знання основних процесів історичного, економічного, соціального, політичного і культурного розвитку українського народу;

розуміння концептуальних засад витоків української нації та його місце у загальнолюдських історичних процесах; сутності сучасних національних державотворчих і національно-культурних процесів у подальшому цивілізаційному поступі українського народу; цивілізаційних витоків і детермінанти української культури, її місце у сучасному світі;

уміння на основі набутих знань з історії України та української культури творчо опрацьовувати і критично переосмислювати закономірності національного історико-культурного процесу, багатство світового історичного та культурного досвіду;

здатність оволодіти навичками наукового аналізу в оцінці історичних подій, діяльності історичних особистостей та громадсько-політичних формувань; оперувати ціннісними та критичними оцінками у своїй професійній і повсякденній діяльності для орієнтації у суспільно-політичному житті, оцінки суспільних та соціокультурних явищ, подій; синтезувати набуті знання у відповідне світосприйняття та високу власну політичну та соціокультурну життєву позицію щодо актуальних політичних проблем сьогодення.

КОМПЕТЕНТНОСТІ

Загальні компетентності

K03. Здатність спілкування державною мовою як усно, так і письмова

K05. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

K06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Всього	Лекцій	Сем. зан.	С.р
Змістовий модуль 1. Вступ до курсу “Історія України та української культури”. Стародавня доба української історії та культури				
Тема 1. Історія України та української культури як галузь знань	5	1	-	5
Тема 2. Стародавня доба української історії. Витоки української культури	9	1	1	4

<i>Змістовий модуль 2. Княжа доба (IX – перша половина XIV ст.)</i>				
Тема 3. Передумови виникнення Давньоруської держави й основні етапи її історії. Галицько-Волинська Русь	11	3	1	5
Тема 4. Вплив християнства на розвиток української культури княжої доби (IX – перша половина XIV ст.)	8	1	2	4
<i>Змістовий модуль 3. Литовсько-польська та козацька доба української історії (друга половина XIV – кінець XVIII ст.)</i>				
Тема 5. Литовсько-польська доба української історії (друга половина XIV – середина XVII ст.)	10	2	2	6
Тема 6. Феномен українського козацтва. Запорізька Січ	6	1	1	6
Тема 7. Українська національна революція 1648–1686 рр.	11	3	2	6
Тема 8. Українська козацько-гетьманська держава	6	1	2	4
Тема 9. Українська культура доби середньовіччя та раннього модерну	8	1	1	10
<i>Змістовий модуль 4. Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій (кінець XVIII – початок XX ст.)</i>				
Тема 10. Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій (кінець XVIII – початок XX ст.)	11	3	2	6
Тема 11. Національно-культурне відродження в Україні наприкінці XVIII – на початку XX ст.)	10	3	2	4
<i>Змістовий модуль 5. Українська національно-демократична революція. Боротьба за відродження державності України (1917–1921)</i>				
Тема 12. Державотворчі та соціокультурні процеси в Україні за часів національно-демократичної революції 1917–1921 рр.	9	3	2	6
<i>Змістовий модуль 6. Україна у радянську добу (1921–1991)</i>				
Тема 13. Українські землі у міжвоєнний період (1921–1939)	10	2	1	4
Тема 14. Україна у Другій світовій війні (1939–1945)	7	2		6
Тема 15. Україна в умовах системної кризи радянської системи (1945–1991)	9	2	2	5
Тема 16. Тенденції соціокультурного розвитку України радянської доби. Діячі української культури в еміграції	8	1	2	5
<i>Змістовий модуль 7. Розвиток незалежної України</i>				

Тема 17. Проголошення і розбудова суверенної України	6	1	1	4
Тема 18. Український національний культурний простір у постсоціалістичний період	6	1	1	6
Разом за семестр	150	32	24	94

САМОСТІЙНА РОБОТА (СРС)

№ з/п	Назва модулів і тем	Зміст самостійної роботи	Кількість годин
Семестр 1			
Модуль 1. Вітчизняна історія та культура від історичних коренів до ліквідації української державності в другій половині XVIII ст.			
1.	Історія України та української культури як галузь знань	Підготовка доповіді по проблемі: «Місце історії України та української культури в контексті світового історичного та культурного розвитку.	5
2.	Стародавня доба української історії. Витоки української культури	Підготовка реферату з питання: «Історія народів та їх культур, що заселяли територію України до Великого переселення слов'ян»	4
3.	Передумови виникнення Давньоруської держави й основні етапи її історії. Галицько-Волинська Русь	Підготовка доповідей по проблемам: «Походження українського етносу, етнічний склад Київської Русі»; «Теорії походження держави Київська Русь»	5
4.	Вплив християнства на розвиток української культури княжої доби (IX – перша пол. XIV ст.)	Підготувати доповідь «Вплив християнізації Київської Русі на її подальший соціокультурний розвиток»	4

5.	Литовсько-польська доба української історії (друга половина XIV – середина XVII ст.)	Проаналізувати динаміку змін соціально-політичного життя українців в період литовсько-польської доби. Скласти порівняльну таблицю політики Литовської та Польської держав в українських землях	6
6.	Генезис українського козацтва. Запорізька Січ	Скласти таблицю, в якій відобразити категорії українського козацтва, їх особливості та спільні риси	6
7.	Українська національна революція 1648–1686 рр.	Проаналізувати основні події 1648-1657 р. та довести, що вони носили революційний характер	6
8	Українська козацько-гетьманська держава	Підготувати доповідь по проблемі: «Основні ознаки української козацької держави та її значення для розвитку національно-визвольних процесів українського народу»	4
9	Українська культура доби середньовіччя та раннього модерну	Надати аналіз основних ознакам стильового різноманіття української культури в період середньовіччя та раннього модерну	10
Модуль 2. Історія та культура України модерної та постмодерної доби (кінець XVIII – початок XXI ст.)			
10	Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій (кінець XVIII – початок XX ст)	Підготувати таблицю порівняльної характеристики соціально-економічного положення українських земель в складі Австрійської та Російської імперій	6
11	Національно-культурне відродження в Україні	Підготувати реферат на тему: «Національне відродження:	4

	наприкінці XVIII – на початку XX ст.)	суть, причини виникнення, етапи розвитку, надбання»	
12	Державотворчі та соціокультурні процеси в Україні за часів національно-демократичної революції 1917–1921 рр.	Підготувати реферет на тему» «Уроки боротьби за створення української національної державності в період 1917-1920 рр.»	6
13	Українські землі у міжвоєнний період (1921–1939)	Підготувати таблицю, де відобразити економічні, соціальні, політичні та культурні трансформації періоду тоталітарного режиму.	4
14	Україна у Другій світовій війні (1939–1945)	Підготувати доповідь по темі: «Вклад українського народу в перемогу над фашизмом»	6
15	Україна в умовах системної кризи радянської системи (1945–1991)	Підготувати реферат на тему «Основні етапи трансформації політичної, соціально-економічної та культурно-ідеологічної сфер радянського суспільства в період 1945 -1991 рр.	5
16	Тенденції соціокультурного розвитку України радянської доби. Діячі української культури в еміграції.	Підготувати реферет (на вибір) про визначних діячів української культури періоду 1945-1991 рр.	5
17	Проголошення і розбудова суверенної України	Підготувати реферат «Політика перебудови: причини, зміст та наслідки»	4
18	Український національний культурний простір у постсоціалістичний період	Підготувати виступ на тему: «Зміст, проблеми і перспективи розвитку культури України на	6

		сучасному етапі	
	Всього		94

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бойко О. Д. Історія України : [підр. ; 7-е вид., доп.] / О. Д. Бойко. – К. : Академія, 2018. – 720 с.
2. Вербицька П.В. Історія української культури:європейський аспект: [навч.посіб. ; 2-е вид., випр. і доп.] /П. В. Вербицька, І.Я.Хома. – Львів : Вид-во Львів.політехніки, 2010. – 304 с.
3. Греченко В. А. Історія світової та української культури : [підр. для вищ. закл. освіти] / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. Режко. – Київ : Літера, 2000. – 464 с.
4. Історія української та зарубіжної культури : [навч. посіб. ; 4-те вид., переробл. і доп.] / С. М. Клапчук, В. Ф. Остафійчук, Ю. А. Горбань та ін.; за ред. С. М. Клапчука, В. Ф. Остафійчука. – Київ : Знання-Прес, 2002. – 351 с.
5. Кормич Л. І. Історія України : [підр. ; 3-є вид., доп. і перероб.] / Л. І. Кормич, В. В. Багацький. – Київ : Алерта, 2010. – 388 с.
6. Лановик Б. Д. Історія України : [навч. посіб. ; 2-е вид., перероб і доп.] / Б. Д., Лановик, М. В. Лазарович. – Київ, Знання-Прес, 2006. – 698 с.
7. Попович М. В. Нарис історії культури України : [2-е вид. випр.] / М. В. Попович. – Київ : АртЕк, 2001. – 728 с.
8. Українська та зарубіжна культура : [навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. – вид. 2-ге, перероб. і допов.] / Б. І. Хорошун, О. М. Язвінська, О. Ю. Серова. – Київ : НТУ, 2010. – 464 с.
9. Хорошун Б. І. Історія України: [навч. посіб.; вид. 2-е, доп.] – Київ: НТУ, 2005. – 384 с.

Допоміжна

10. Баран В. К. Україна в умовах системної кризи (1946–1980-і рр.) / В. К. Баран, В. М. Даниленко // Україна крізь віки : [в 15-ти т.]. – Т. 13. – Київ : Альтернативи, 1999. – 304 с.
11. Брайчевский М. Ю. Утверждение христианства на Руси / М. Ю. Брайчевский. – Київ : Наук. думка, 1989. – 296 с.
12. Голобуцький В. Запорозьке козацтво / В. Голобуцький. – Київ : Вища шк., – 1994. – 539 с.
13. Грушевський М. С. Хто такі українці і чого вони хочуть / М. С. Грушевський. – Київ : Знання, 1991. – 240 с.
14. Дзюба І. М. Інтернаціоналізм чи русифікація / І. М. Дзюба. – Київ : КМ Academia, 1998. – 276 с.

15. Історія українських політичних партій : (кінець XIX – 1917 р.) : [хрестоматія] / упоряд. Б. І. Корольов, І. С. Михальський. – Київ: Вид-во Європ. ун-ту, 2003. – 561 с.
16. Історія України в особах : XIX–XX ст. / І. Войцехівська, В. Обліцов, О. Божко та ін. – Київ : Україна, 1995. – 479 с.
17. Історія України в особах : Козаччина / Горобець В. М. та ін. – Київ : Україна, 2000. – 302 с.
18. Кульчицький С. В. Україна між двома війнами (1921–1939 рр.) / С. В. Кульчицький // Україна крізь віки : [в 15-ти т.]. – Т. 11. – Київ : Альтернативи, 1999. – 336 с.
19. Політична історія України. XX століття : [у 6 т.] / ред. кол. : І. Ф. Курас, Ю. І. Шаповал та ін. – Т. 1 : На зламі століть (кінець XIX ст. – 1917 р.) / кер. тому Ю. А. Левенець ; авт. тому : Ю. А. Левенець, Л. П. Нагорна, М. С. Кармазіна. – К. : Генеза, 2002– 421с.

Електронні ресурси

<http://history.org.ua>
<http://www.ukrexlibris.com>
<http://www.cossackdom.com>
<http://ukrstor.com>
<http://historyua.narod.ru>
<http://unitest.com/uahist>
<http://uahistory.kiev.ua>
<http://spilka.onestop.net/history>

4. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ ЗА МОДУЛІ

	Поточне оцінювання змістовних модулів									Екз.	Сума
	ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	МК1	ЗМ5	ЗМ6	ЗМ7	МК2		
	2	4	6	8	10	8	6	6	10		
Присутність на лекціях	0,5	0,5	0,5	0,5		0,5	0,5	0,5		40	100
Присутність на практичних заняття	0,5	0,5	0,5	0,5		0,5	0,5	0,5			
Виконання практичних робіт	1	3	5	7		7	5	5			

Модульна оцінка (максимальна кількість балів – 30) складається із:

– присутності студента на лекціях протягом I-го модулю (максимальна кількість балів – 2); протягом II-го модулю – 1,5;

- присутності на практичних заняттях протягом I-го модулю (максимальна кількість балів – 2); протягом II-го модулю -1,5;
- виконання практичних робіт першого модулю (максимальна кількість балів – 16); другого модулю -17;
- модульної контрольної роботи (максимальна кількість балів – 10).

Модульна контрольна робота МК1 та МК2 складається з 16 тестових питань. З них: 12 закритих тестів та 4 відкритих теста.

Максимальна кількість балів:

- за правильну відповідь на кожне закрите тестове питання -0,5 балів;
- за кожен повністю розкрити відповідь на відкрите тестове питання – 1 бал; - якщо у відкритому тесті не повністю розкрито сутність питання та допущені невірні тлумачення, студент одержує 0,5 бала;
- якщо студент не надав відповідь на відкритий тест, або допустив принципові помилки, одержує 0 балів.

Екзамен (максимальна оцінка за екзамен – 40 балів). Екзаменаційне завдання складається з двох питань теоретичного курсу та 1 тестового завдання.

Максимальна кількість балів за кожне питання та тестове завдання:

- за повністю розкрити відповідь кожного питання студент одержує 15 балів (сума - 30) , за вірно виконане тестове завдання студент одержує 10 балів;
- якщо студент дав відповідь на питання допустивши не принципові помилки одержує 10 балів (сума 20) , за вірно виконане тестове завдання одержує 10 балів;
- якщо у відповіді не повністю розкрито сутність питань та допущені невірні тлумачення, студент одержує 5 балів (сума -10), за вірно виконане тестове завдання студент одержує 10 балів;
- якщо студент не надав відповідь на питання, не виконав завдання, або виконав завдання з принциповими помилками, одержує 0 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума балів за всі види навчальної діяльності.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять і оцінювання результатів навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в Національному транспортному університеті.

Політика виставлення оцінок: кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених студентам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу студента; у випадку не

виконання студентом усіх передбачених навчальним планом видів занять (практичних робіт, рефератів, доповідей) до екзамену він не допускається; пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані.

Відвідування є обов'язковим (за винятком випадків, коли існує поважна причина, наприклад, хвороба чи дозвіл працівників деканату). Якщо студент не може бути присутнім на заняттях, він все одно несе відповідальність за виконання завдань, що проводились.

Порядок зарахування пропущених занять. Відпрацювання пропущеного заняття з лекційного курсу та практичного заняття здійснюється шляхом підготовки і захисту реферату за відповідною темою. Захист реферату відбувається відповідно до графіку консультацій викладача, з яким можна ознайомитись на кафедрі. Відпрацювання пропущеного практичного заняття здійснюється шляхом самостійного виконання завдання і його захисту відповідно до графіку консультацій викладача.

Політика академічної поведінки та доброчесності: конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Всі індивідуальні завдання студент має виконати самостійно із використанням рекомендованої літератури й отриманих знань та навичок. Цитування в письмових роботах допускається тільки із відповідним посиланням на авторський текст. Недопустимі підказки і списування на контрольних роботах, на іспиті.

Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами. Повага один до одного дає можливість ефективніше досягати поставлених командних результатів. Під час лекційних та практичних занять студентами не слід використовувати ноутбуки, смартфони, планшети чи комп'ютери. Це відволікає викладача і студентів групи та перешкоджає навчальному процесу. Якщо ви використовуєте свій ноутбук чи телефон для аудіо-чи відеозапису, необхідно заздалегідь отримати дозвіл викладача.

Дотримання академічної доброчесності студентів й викладачів регламентується: Положення про систему забезпечення академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Національному транспортному університеті;
Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.